

Warszawa, 22 grudnia 2025 r.

Pan Minister Michał Jaros
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Pani Profesor Ewa Skrzydło-Tefelska
Prezes Urzędu Patentowego RP
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
al. Niepodległości 188/192

Dot.: Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, nr projektu: UDER85

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu Stowarzyszenia Ochrony Własności Przemysłowej, stanowiącego Polską Grupę Narodową Międzynarodowego Stowarzyszenia Ochrony Własności Intelktualnej – AIPPI, Naczelnej Rady Adwokackiej, Polskiej Izby Rzeczników Patentowych oraz Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych, **wnosimy o odstąpienie od dalszego procedowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, nr projektu: UDER85** (dalej jako: „Projekt”), z uwagi na sprzeczność Projektu z fundamentalnymi zasadami prawa.

Środowiska, które reprezentujemy, przedstawiły już wobec Projektu swoje uwagi w ramach konsultacji publicznych. Uwagi te były zdecydowanie krytyczne. Zważywszy jednak na wagę podstawowych praw, które w przypadku dalszego procedowania Projektu mogą doznać uszczerbku, kierujemy do Ministerstwa Rozwoju i Technologii i Urzędu Patentowego RP niniejsze stanowisko w wykonaniu naszych ustawowych i statutowych obowiązków w zakresie współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa, w tym prawa własności intelektualnej.

W naszych stanowiskach przekazanych w ramach konsultacji publicznych Projektu przede wszystkim wskazywaliśmy – jednogłośnie – że rozwiązanie przyjęte w Projekcie, przewidujące możliwość utajnienia wobec drugiej strony postępowania materiału dowodowego złożonego w celu wykazania używania znaku towarowego prowadzi do naruszenia zasady równości stron i prawa do obrony, będących aspektem rzetelnego

procesu sądowego, gwarantowanego na mocy art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wyraźnie wynika, że równość stron oznacza, iż każda ze stron musi mieć zapewnioną rozsądną możliwość przedstawienia swojej sprawy – w tym dowodów – w warunkach, które nie stawiają jej w istotnie niekorzystnej sytuacji w stosunku do drugiej strony¹. Niedopuszczalne jest, aby jedna strona przedstawiała sądowi argumenty bądź dowody bez wiedzy drugiej strony, która nie ma możliwości wypowiedzenia się na ich temat. Ocenę, czy twierdzenia lub dowody zasługują na reakcję, pozostawia się wyłącznie stronom². Dyrektywy te znajdują w pełni zastosowanie w kontrydiktoryjnych postępowaniach przed Urzędem Patentowym RP, których dotyczy Projekt. Zasada rzetelnego procesu obowiązuje bowiem w sprawach z zakresu ochrony własności intelektualnej tak samo jak w innych postępowaniach. Trudno więc uzasadnić wprowadzanie w tych sprawach rozwiązań szczególnych, w oderwaniu od całego systemu prawa.

Po konsultacjach odbytych w ramach spotkania konsultacyjnego w Urzędzie Patentowym RP w dniu 11 grudnia br. uwagi te podtrzymujemy. W naszej ocenie, już sam powyższy argument bezwzględnej konieczności poszanowania fundamentalnych zasad rzetelnego procesu powinien przemawiać za odstąpieniem od dalszego procedowania Projektu z uwagi na niechybne naruszenie praw podstawowych w przypadku przyjęcia proponowanej regulacji.

Nadto, nasze środowiska podnosiły i dalej podnoszą szereg innych aspektów przemawiających przeciwko proponowanym zmianom, w szczególności:

- 1) Projekt w żadnej mierze nie wpisuje się w istotę deregulacji, której założeniem jest przecież upraszczanie, ograniczanie lub całkowite usuwanie zbędnych przepisów i barier administracyjnych, jak również proporcjonalność rozwiązań do realizowanych celów;
- 2) rozwiązanie proponowane w Projekcie będzie niechybnie prowadziło do istotnej niespójności całego systemu ochrony znaków towarowych; do tego systemu należą bowiem zasady postępowania przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO)³ oraz przed sądami cywilnymi rozpatrującymi sprawy własności intelektualnej, a żadna z tych procedur nie przewiduje możliwości utajnienia dowodów składanych przez jedną ze stron, w tym związanych z wykazaniem używania znaku towarowego, wobec strony przeciwnej;
- 3) wzorowanie regulacji na rozwiązaniu przyjętym w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów⁴ jest nieuzasadnione z uwagi na zupełnie inny

¹ zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 27 października 1993 r. w spr. *Dombo Beheer B.V. przeciwko Niderlandom*, § 33.

² zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 5 października 2000 r. w spr. *APEH Üldözötteinek Szövetsége i inni przeciwko Węgrom*, § 42.

³ art. 144 ust. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej, op. OJ L 154, 16.6.2017, pp. 1–99; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1001/oj>

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1616.

charakter tego postępowania oraz inny tryb wprowadzania do sprawy materiału dowodowego, mogącego zawierać tajemnice przedsiębiorstwa;

- 4) wzorowanie regulacji na art. 479¹⁰⁰ k.p.c. jest nieuzasadnione z podobnych względów jw., mianowicie materiały dowodowe zabezpieczone w toku postępowania o zabezpieczenie środka dowodowego są pozyskiwane, co do zasady, przez pozasądowy organ egzekucyjny – komornika; strona od której owe materiały dowodowe pochodzą nie ma co do zasady możliwości ich redagowania czy anonimizowania;
- 5) niejasne jest ograniczenie ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa „istotnością” informacji, w sytuacji gdy w postępowaniach kontradyktoryjnych przed Urzędem Patentowym RP to strony decydują, jakie dowody składają do akt sprawy i powinny one co do zasady obejmować jedynie informacje istotne; informacje nieistotne, jako nieprzyczyniające się do rozwiązania sporu nie powinny być oferowane przez strony i to do tych stron – a nie do Urzędu Patentowego RP – należy ocena zasadności powoływania ich w sprawie dla wykazania podnoszonych twierdzeń;
- 6) w praktyce stosowane są już w postępowaniach przez Urzędem Patentowym RP sposoby anonimizacji dowodów, na co zresztą wskazywano w uzasadnieniu do Projektu skierowanego do konsultacji publicznych.

Stanowiska opowiadające się za Projektem, z którymi z uwagą się zapoznaliśmy, mają charakter jedynie ogólny i zupełnie pomijają podnoszone wyżej kwestie podstawowych praw konstytucyjnych i praw człowieka, co budzi nasze zaniepokojenie. Wydaje się również, że nie zostały poprzedzone pogłębioną analizą samego zagadnienia ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, albowiem w pewnym, i to dość istotnym, zakresie przedstawiają oczekiwania rozwiązań prawnych, które przewidują już obowiązujące w Polsce przepisy albo rozwiązań z nimi wprost sprzecznych. Niepokojące jest również proponowanie dalszych, bardziej szczegółowych rozwiązań w diskutowanym Projekcie, polegających na wprowadzeniu do ustawy – Prawo własności przemysłowej definicji tajemnicy przedsiębiorstwa i katalogu informacji, które mogą być objęte ochroną.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁵ (dalej jako: „u.z.n.k.”) zawiera definicję tajemnicy przedsiębiorstwa (art 11 ust. 2 u.z.n.k.), której obecne brzmienie jest wynikiem implementacji do porządku krajowego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (dalej jako: „Dyrektywa”)⁶. Mając na uwadze, iż w różnych państwach członkowskich przyjmowane były różne definicje tajemnicy gospodarczej ze szkodą dla równoważnego stopnia ochrony (motyw 8 preambuły Dyrektywy), w motywie 14 preambuły Dyrektywy podkreślono, iż: „[n]ależy przyjąć jednolitą definicję tajemnicy przedsiębiorstwa bez ograniczania zakresu ochrony przed przywłaszczeniem.”

⁵ Dz.U.2022.1233 t.j. z dnia 2022.06.09

⁶ Dz.U.U.E.L.2016.157.1 z dnia 2016.06.15

Wprowadzanie dodatkowych regulacji, w tym definiujących odmiennie tajemnicę przedsiębiorstwa, doprowadzić może nie tylko do swoistego chaosu interpretacyjnego lecz będzie stanowiło krok wstecz wobec osiągniętego ujednoczenia tego pojęcia na szczeblu unijnym, a także – w przypadku wprowadzenia zamkniętego katalogu informacji zasługujących na ochronę – doprowadzi do skutku przeciwnego założeniom Projektu, mianowicie ograniczenia ochrony, której minimum gwarantuje Dyrektywa.

Mając to wszystko na uwadze jednocześnie zauważamy, że argumenty podnoszone za procedowaniem Projektu zdają się wynikać, przynajmniej w pewnym zakresie, z braku świadomości obowiązujących już przepisów o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa, ich systemowego kontekstu, jak również charakteru postępowania mającego na celu wykazanie rzeczywistego używania znaku towarowego.

To wszystko przemawia za koniecznością właściwej edukacji prawnej. Elementem takiej edukacji mogłoby być przyjęcie rozwiązania czy praktyki Urzędu Patentowego RP polegającej na kierowaniu do obu stron postępowania pouczeń o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa, która przysługuje na mocy właściwych przepisów u.z.n.k.

Argumenty te jednak nie uzasadniają wprowadzania do systemu prawnego przepisów przewidzianych Projektem, albowiem niezależnie od sprzeczności z fundamentalnymi zasadami prawa, nie rozwiązują one obaw zgłaszanych przez zwolenników tego rozwiązania.

Z uwagi na powyższe wnosimy o odstąpienie od dalszego procedowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, nr projektu: UDER85.

Z wyrazami szacunku

Stowarzyszenie Ochrony Własności
Przemysłowej – AIPPI Polska
Przewodniczący Zarządu

Naczelna Rada Adwokacka
Dyrektor Instytutu Legislacji i Prac
Parlamentarnych

Stowarzyszenie Rzeczników
Patentowych
Prezes Zarządu

Polska Izba Rzeczników Patentowych
Prezes